

Direcció, administració, publicitat i vendes:

Octubre Centre de Cultura Contemporània.
Carrer de Sant Ferran, 12. 46001 València.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 155 165.

Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra. 08008-Barcelona.

Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.

Redacció de Palma: Carrer de l'Almudaina, 8 entresòl-
dreta. 07001-Palma.

Telèfon i Fax: 971 720 763.

Web:

<http://www.eltemps.cat>

Correu electrònic: eltemps@eltemps.net

Subscripcions: 902 131 025.

subscripcions@eltemps.net

Edita: Edicions del País Valencià, SA.

Editor: Eliseu Climent.

Assessor editorial: Salvador Cot.

Director de continguts: Àlex Milian.

Coordinadora: Sumpsi Palau

Redacció de València: Núria Cadenes, Víctor Maceda,
Violeta Tena i Rosa Serrano (*documentació*).

Redacció de Barcelona: Gemma Aguilera i Lluís
Bonada.

Redacció de Palma: Miquel Payeras.

Producció: Jordi Badia (*correcció lingüística*), Ana
Vanesa Prieto (*maquetació i gràfics*).

Rúbriques: Francesc-Marc Álvaro, Sebastià Alzamora,
Oriol Amat, Joan-Anton Benach, Xavier Bru de Sala,
Toni Canyis, Muriel Casals, Agustí Colomines, Salvador
Cot, Martí Domínguez, Fabià Estapé, Jaume Fàbrega,
Llibert Ferri, Josep Gifreu, Àlex Gorina, Manuel S.
Jardi, Alfons Llorenç, Glòria Marcos, Ricard Mas,
Andreu Mas-Colell, Joan F. Mira, Joan Nebot, Roger
Palà, Marta Pessarrodona, Josep Ramoneda, Jordi Riba,
Ferran Sàez Mateu, Josep Maria Terricabras, Ramon
Tremosa, Vicenç Villatoro, Xavier Vinader.

Corresponsals: Pau Bori (*Belgrad*), Natàlia Boronat
(*Moscow*), Erena Calvo (*Rabat*), Macià Claramunt
(*Castelló*), Raquel Corea (*Brussel·les*), Míriam Díez
(*Roma*), Joan Lluís Ferrer (*Eivissa*), Carla Fibla
(*Amman*), Ricard González (*Washington*), Victòria
Jiménez (*Londres*), Juli Martí (*París*), Federico Rivas
(*Buenos Aires*), A. V. Santamaria (*Alacant*), Gemma C.
Serra (*Berlin*), Maria Josep Siscar (*Ciutat de Mèxic*),
Miquel Toran (*Pequín*).

Col·laboradors: Albert Aguilera, Laura de Andrés,
Violeta Camarasa, Alexandre Carbó, Roser Carol, Borja
Català, Antoni Castel, Alfons Cervera, Eliseu T. Climent,
Joan Colomer, Joan Corbera, Oriol Cortacans, Martí
Crespo, Miquel Àngel Díaz, Daniel Díez Esculies, Júlia
Esbert, Enric Faura, Laia Fernández, Carles Gàmez,
David Garrido, Roser Gasol, Salva Giménez, Dani
Gómez (*País Basc*), Andreu Gomila, Gani Jakupi, Josep
Enric Llebot, Roger Mateos, Rossanna Melià, Joan M.
Oleaque, Roger Padrós, Pelai Pagès, Óscar Palau, Cèsar
Palazuelos, Juli Peretó, Carles Pont, Cristina Simon,
Lluc Soler, Eva Tarragona, Jordi Tejel, Àlvar Valls, Sergi
Vicente.

Traductors: Carme Geronès, Mercè Ardiaca, Blanca
Juan, Mireia Menal, Sara Roca i Beatriu Vallès.

Col·laboradors gràfics: Agència Efe, Tina Bagué, Fer,
José Luis Iniesta, Salvador Llosà, Toni Payà, Jordi Play
i Prats i Camps.

Disseny: Ana Vanesa Prieto.

Disseny de la capçalera: Enric Satué.

Disseny de la portada: Toni Payà.

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).

Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido (Barcelona). Tel.:
932 384 262.

Subscripcions: Susanna Alacreu

Administració: Pilar Martí i Quica Sena.

Fotomecànica i impressió: Guada Impressors S.L.

Aldaia (Horta).

Dipòsit legal: V-853-1984.

*Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda per cap
mitjà: mecànic, fotoquímico, electroòptic, magnètic, de fotocòpia,
ni de cap altra mena, sense permís de l'editor.*

ETA a la Mediterrània

ETA ha estat una presència constant en les societats basca i espanyola però, de la mateixa manera, també ha influït significativament en les societats valenciana, catalana i balear, tot i que en mesures diverses i àmbits no sempre coincidents. A més, la violència política a Euskadi també ha tingut un component de fascinació que ha afectat el catalanisme polític en general i l'independentisme en particular, per bé que de manera decreixent.

El punt de partida d'aquesta influència política se situa en el tram final del franquisme, quan ETA adquireix un prestigi innegable situant-se a l'avantguarda de l'oposició al règim. En aquest sentit, l'atemptat contra l'almirall Carrero Blanco, el desembre del 1973, va convertir l'organització en un referent simbòlic de tota l'oposició antifranquista. Algú havia aconseguit escapar l'aparell político-militar d'un règim que, amb l'atemptat del carrer Claudio Coello, al bell mig de Madrid, havia sofert una humiliació d'abast internacional.

Però la transició política no va liquidar ETA. O no tota, perquè algunes branques van anar deixant les armes a mesura que diversos sectors *abertzales* consideraven que la lluita política era viable. Això no va impedir que ETA considerés els Països Catalans com un territori estratègic i, de fet, fins i tot va atacar diverses vegades les campanyes turístiques, sobretot, del País Valencià. Val a dir que l'atemptat que ha causat més morts en la història de l'organització va ser el d'Hipercor, a Barcelona, l'any 1986, just després d'un important èxit electoral d'Herri Batasuna, que havia obtingut 40.000 vots només al Principat. Fins aleshores, ETA no havia atacat mai un centre comercial i la commoció va sacsejar, de dalt a baix, tota la societat catalana. De fet, després d'aquesta tragèdia, el prestigi dels etarres va quedar liquidat per sempre entre les capes majoritàries del catalanisme, independentistes inclosos. El mateix context serveix per a analitzar l'assassinat d'Ernest Lluch, el desembre del 2000, un atemptat que va tornar a mobilitzar gran part de la societat catalana.

L'última distorsió important va tenir efectes institucionals. Josep-Lluís Carod-Rovira, flamant conseller en cap del primer tripartit, va haver de dimitir a conseqüència d'una reunió amb ETA que va transcendir a través de la premsa de Madrid. En aquell moment, l'organització basca ja era utilitzada des de l'estat per a atacar qualsevol obstacle polític que s'oposés al nacionalisme espanyol. L'existència d'ETA, per tant, ha acabat afavorint un discurs legitimador de l'estat. És ara, per tant, que la política ha de substituir les convencions de trenta anys llargs. La pilota és al camp de l'estat.

Als nostres lectors

ETA, òbviament, és un fenomen basc. Però pràcticament des que es va crear ha tingut una influència destacada dins el catalanisme. Primer, com a emblema de la lluita antifranquista i, després, com a factor de distorsió polític i social que podia aparèixer en qualsevol moment. Els seus escamots han actuat al País Valencià, al Principat i a les Illes gairebé des del principi, i han obtingut un suport decreixent però continuat al llarg dels anys. D'això volem parlar aquesta setmana, amb un dossier treballat des de les redaccions de València, Palma i Barcelona. A més, aquesta setmana us oferim tota la informació sobre la quarantena edició de la

Setmana dels Octubre. Els noms propis d'aquesta edició són Daniel O'Hara, Jordi Llavina i Gemma Aguilera. Enhorabona a tots.

Salvador Cot